

A kis befektetők is beletanulnak

Nem eszik forrón a részvényt

A tőzsdére mentem, mondhatná a páratlanul népszerű — sokak által elátkozott, de mindenképpen ismert — tévéreklám kalapos főhőse. A MÜSZI ugyanis tegnap a tőzsdén is bemutatkozott. Az ismeretlenségből a csúcsra elég lehet egy csettintés, a tőzsdei népszerűséghez — mint tegnap kiderült — ez nagyon kevés. A szakemberek már-már kudarcról beszélnek, pedig sokáig minden a várakozásoknak megfelelően alakult. Egészen tegnapig.

A Mezőgazdasági Ügyvitelszervezési Vállalat (mert így hívják), 250 millió forintos alaptőkéjének bővítésére 80 millió forint névértékben bocsátott ki részvényeket. A tízezer forint névértékű papírok eladási ára 180 százalék, azaz 18 ezer forint volt. Minden részvény elkelt, sőt 60 százalékkal túl is jegyezték. Külföldről is sokan érdeklődtek, ők azonban most hoppon maradtak. Az elosztási elv ugyanis a szokásosnak megfelelően alakult: első a kisbefektető.

Mint minden, tőzsdére igyekvő cégnek a MÜSZI-nek is meg kellett nyilatkoznia. A számok azonban nem túl meggyőzőek: 250 millió alaptőkére vetítve az 1 millió forintos nyereség

meglehetősen szerény produkció. Ez még nem lenne akkora baj, hiszen a részvényt még túl is jegyezték. A tegnapi nagyon szerény indulás leginkább a kisbefektetők spekulációs célú részvényvásárlásainak köszönhető. Ők már beletanultak a tőzsdézésbe.

Volt, ugye, kezdetben az IBUSZ, amely 4 ezer 900 forintról indult, és már az első nap 7 ezer fölé szökött, majd néhány nap múlva a tízezeret is fölülről nézte. Akkor nagy pénz lehetett keresni. A 190 forintos — az óriási túljegyzés miatt kvótákkal elosztott — Fotex-részvény is szépen indult. A forgalmazás első napján 330 forint közelében is egészen sok üzletet kötöttek. Azóta sok minden

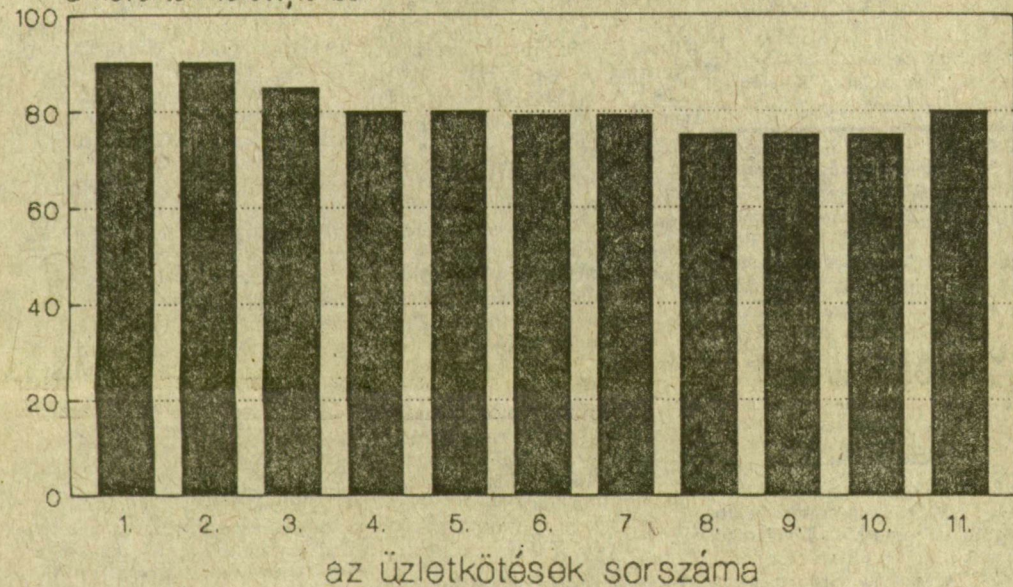
változott, tegnap az IBUSZ 4 ezer 900 és 5 ezer forint között cserélt gazdát (15 üzlet), a Fotex 212 és 220 között ingadozott (60 üzletkötés).

Tegnap mindenkinek a MÜSZI-re kellett volna figyelni. Figyelték is rá, de a brókerek — a kisbefektetők megbízásából — csak eladni akartak, vásárolni nemigen. A tőzsde pedig már csak olyan, ha kevés a vevő, és nagy a kínálat. Az első kötésnél tíz, a másodiknál mindössze hat MÜSZI-részvény cserélt gazdát, 190 százalékon. A harmadik már csak 185..., a nyolcadik 175 százalékon ment. Az utolsó üzletkötésnél azután valaki — a tendenciát megtörve — vásárolt 4, azaz négy darab MÜSZI-részvényt 180 százalékon. Ez azonban még szépségflastromnak sem volt elég. A szakemberek erre szoktak legyinteni: manipulált kötés. A végeredmény tehát egy nagyon szerény kibocsátási árfolyam, valamivel gyengébb, mint foci-ban a döntetlen.

Kovács András

MÜSZI — csendes bemutatkozás

a névérték felett, %-ban

az üzletkötések sorszáma

A helyi média fesztiválja I.

Nyilvános nyavalyák

(Az elnök arca.) Hajnal négykor — nyomdát járó embereknek a lefekvés idején — csörög a vekker. Irány Ferihegy, majd Párizs, egészen pontosan a Charles de Gaulle repülőtér, ahol igazán figyelmes fogadtatásban részesülünk. Azt sem tudjuk, kik által, mégis barátságosan és bizalommal tereltetünk már a repülőgép ajtajából az exkluzív váróterembe. Közben átlépjük a háttért, de az egyenruhás csak mosolyog: mindenről tud. Mi ugyan nem, hisz útleveleinket begyűjtik, Bratinka képviselő urat szem elől veszítjük, is csomagjainkról nem tudunk semmit.

Tekintélyes kollégánk, Várhegyi Tibor segít — aki egyébiránt a Magyar Nemzet forrónagyi szerkesztőségét cserélte föl a párizsi követség sajtóosztásának irodájával —, öszszegyűjtve a szertebomló szálakat. A városban mindazonáltal kedvesen mosolyogva méregetjük egymást egy trikolorra öltözött, megnyerő férfivel, akiről később derül ki, hogy a Radio France riportere, s egyben a fesztivál igazgatója.

Csomagjaink és a szegedi képviselő megkerülnek — utóbbi vérszámítást hozott, valakin segítendő —, s épp a bajszos rádiós, Bouvier úr autójába keveredünk. Egy ideig nem kezdjük el a tájékozódó-ismerkedő beszélgetést, de ennek nem a kölcsönös tartózkodás az oka, hanem az, hogy a kolléga az autópályára kanyarodva, telefonhívást kapott.

Lerakja a kagylót, s három mondat után — ahogy minden, ehhez hasonló cikkben olvashatjuk — az aranycsapot zseniális játéka körül értekezünk. Majd következik a szállás. Marne la Vallée-ban, azután az ebéd. A kereskedelmi középiskola éttermében Mitterrand fényképe alatt foglalunk helyet. Gondosan

összeállított protokoll szerint ültetik össze a rangban, nemben és nyelvtudásban összeilókat.

A helybéli alpolgármesterrel, a városi kulturális ügyek felelőseivel és két itteni diákkal beszélgethetek. Utóbbiak elegáns öltönyben, névkártyájukat kikészítve érkeznek. Azt mondják: ők üzletet tanulnak, s az érettségi után minden erővel azon lesznek, hogy az egységes Európa szellemében Keletre induljanak adni, hogy kaphassanak.

Komoly beszédüket hallva az elnökre néztem a magyar kormányzóvívó feje fölött. Ugyanaz a higgadt magabiztosság, mint amit a beépéskor láttunk.

(A megállíthatatlan zöldövezet.) Marne la Vallée 25 község szövetségéből jött össze — tudom meg vendéglátóinktól. A Párizst körülölelő, gazdag és túlnépesedett nyugati zónát ellensúlyozandó építették betonból és zöldövezetből ezt a ma már kétszáz ezres várost. Ami Párizs, mert útja, vasútja erre az elsőlegességre komponálódott, de valami egészen más is, hiszen a betonkölteményekkel harmonizáló erdők, mezők úgy hatnak még a belvárosban is, mintha folyton a peremkörületben járnánk.

E helyütt egyébiránt törvény szól arról, hogy egy polgárnak 127 négyzetméter zöldövezetre van jogosultsága, ami 125 éves koránál 254 négyzetméternyi erdőtelepítést követel a városi vezérkartól.

Bár csak így lenne megállíthatatlan a zöldövezet.

(Mitől döglök az önkormányzati légy?) A helyi média fesztiválját magyar polgár, László Balázs kormányzóvívó nyitja meg. Azonnal elkezdődnek a szemináriumok az

eseménynek otthont adó gimnáziumban. Gyorsan fölmerül: az iskola tanterme nagyobb, mint a szegedi Sportcsarnok. De ezt sejtettük...

Azt viszont nem, hogy a helyi lapok feladatairól, szerepéről ilyen heves vita alakul ki a francia kollégák között. A helyzet a következő: megjelennek gazdasági alapon szervezett, professzionális területi lapok, az önkormányzat által pénzelt újságok, és a kettő közötti félelettel élő kiadványok.

Messziről nézve, mindegyik lapnál szabadon dolgozó újságírók hajszolják a hírt, no meg a szenzációt. De közelebb már a helyzet.

A profil lapnál a bevétel a fontos, az önkormányzatoknál a helyi tevékenység bemutatása, a köztesről meg az, amit a főszervezőnél elérhetnek. Ilyen módon az önkormányzati lap munkatársai azt a dilemmát élik át, hogy ha megírják a városi lapot, akkor szolgálatot dolgoznak, ha viszont a város vezetőit a hibáikra figyelmeztetik, nem szolgálatnak kellő módon.

Ezért némelyek úgy gondolják, az önkormányzati lap a választópolgár átvételére született, mások szerint pedig — ezek az érintett lapcsinálók voltak — éppen azzal szolgálják a választópolgárt, hogy mindenről, az összes municipális létesítményről beszámolnak, s ha az egyén összeveti a hírt a valósággal, jobban dönthet a szavazóurnához járulva.

A vita egyébként azzal a cinikus megjegyzéssel zárult, hogy többnyire a főszervező anyagi helyzetén és erkölcsi tartásán múlik a helyi média, no meg a helyi polgár tájékozottságának sorsa.

Egészen póré következtetésre jutva: Franciaországban sem a légy fűjja a Chemotoxot.

Dlusztus Imre

VTV avagy

Tele(gond)vízió

Kábeltelevízió. A szó hallatán a műholdas műsorok hozzáférhetőségére gondolhatunk elsősorban. Joggal, hiszen azokban a lakásokban, ahová a hálózat még nem jutott el, parabolaantenna híján, csupán a helyileg vehető, földi műsorok vétele biztosított. A kábeltelevíziós rendszerbe csatlakozást igénylők pedig többségükben az égi csatornákra vágnak. Pedig a kor technikai igényeit kielégítő kábelhálózat elvben ennél sokkal többre képes. Rádióadások Hi-Fi-minőségű jeleinek és számítógépes információknak a továbbítására is alkalmas, és ennek köszönhetően — nem utolsósorban — helyi közösségi tévé- és rádióstúdiók adásainak közvetítésére. Ez utóbbi jelentőségét már a kezdetek kezdetén Magyarország-szerte felismerték, a kísérletezés, felbuzdulás szakaszain azonban ritkán jutottak túl.

Az országos médiával versenybe szálló városi televíziók egyenként külön-külön próbálták megoldani gondjaikat, idővel azonban nyilvánvalóvá vált; tanácsai, illetve újabb önkormányzati költségvetésből nem tarthatják fenn magukat.

Kézenfekvő megoldásként a privatizáció — a szolgáltató jellegű kereskedelmivel felváltva, vagy kombinálva — és az összefogás — például egymás műsorainak kölcsönös cseréjével — kínálkozott, ez azonban ismét egyrészt országos, másrészt helyi politikai érdekeket sért.

Nevezetesen: a frekvencia moratórium szerint jelenleg és várhatólag: „Tilos országos vagy regionális műsorelosztó-hálózatok kialakítását célzó vezetékes, vagy vezetékes nélküli távközlési összeköttetések létesítését engedélyezni, az ilyen hálózatok kihasználata csatornáit értékesíteni, másnak bármely módon használatra átadni.” Emellett az önkormányzatok a saját tulajdonukat képező szócsoveikeit — bár eszközkeikből képtelenek azokat finanszírozni — érthetően nem szívesen adnák bérbe,

illetve vinnék be apportként részvénytársaságokba.

A helyzet Szegeden sem jobb. A városi tv 3 millió forintot kapott ez évben a tanácsától, s ez az összeg harmadrészben sem fedezte költségeit. Csupán a műszaki színtartás, és az elengedhetetlen fejlesztés 2 milliót emésztett fel. Jövőre csak az adásbiztonság fenntartására 3, a minimális fejlesztésre pedig 8 millió szükséges. Nyilvánvaló, ez tökébevonás nélkül elérhetetlen.

A privatizációhoz azonban a vtv-nek meg kell találnia az önkormányzati szervekkel azt a kompromisszumot, amely nélkül a továbbiakban nehezen képzelhető el működése.

Ennek ellenére a Pavlovits Miklós vezette városi televízió szakemberei seregyen tervezetük lehetséges jövőjüket. További működésük esélyeit latolgatva eddig két lehetőség, illetve azok kombinációja merült fel. Az egyik megoldás (a Partiseum Kft. meghonosította szegedi kereskedelmi rádió mintájára) helyi kereskedelmi tv-műsor készítése lehet. Ebben az önkormányzati vagyon fejében

külön szerkesztő vezette szolgáltató-híradóblokk is helyet kapna. A másik alternatíva az országban működő huszon-valahány kábeltelevíziós stúdió együttműködésén alapuló Makro Vision Kft. által ajánlott országos kábeltelevíziós csatorna létrehozása. Ez utóbbit a médiatörvény gátolja, mivel a Magyar Tv-től független, 24 órás, közös és másutt vásárolt műsorokat bemutató televíziós társaság jönne így létre külföldi tőke bevonásával. E tervezett tv-rendszerben a részt vevő helyi stúdiók az adásidő 20 százalékával saját belátásuk szerint gazdálkodhatnának.

(A vállalkozásban részt venni kívánó stúdiók — így a szegedi is — előzőleg már előszerződést kötöttek a kft.-vel, hosszú távon ezen megoldás mellett kötelezve el magukat.)

Ha a moratórium marad, azaz a tervezett mikroláncon 1991 decembereig nem érkezik műsorjel a vtv stúdiójába, valószínűleg fel kell bontaniuk az egyébként előnyösnek tűnő szerződést.

Addig is, nem árt, ha az önálló működés mellett keresnek érveket, vagyis támogatókat, szponzorokat, minél több pénzt.

A stúdió vezetője mindezek ellenére, ha nem is derülátó, de reményteljes. A jelenlegi egyórás vegyes felvágott műsorok helyett jövőre célirányos műsorokat tartana célravezetőnek. Napközben 10 órás képűség, s naponta váltakozó önkormányzati, kulturális, gazdasági témákkal foglalkozó műsorok alkotnák adásuk gerincét. A szegedi sportesemények rövidített formában kerülhetnének a versenyelekről, a rangadóról lemaradt nézők elé.

Varga Iván

Kábelhulladékból értékes nyersanyag

Ipari üzem létesítései kor ma már alapvető követelmény, hogy ne szennyezze a környezetét. A Dél-magyarországi MÉH Nyersanyag-hasznosító Vállalat Dorozsmai úti telephelyén tegnap, kedden átadták új üzem e tekintetben állja a próbát. A közel 30 millió forintos befektetés a kábelhulladékok újrahasznosítását szolgálja. Mint ahogy Szabó Jenő igazgató elmondta az Euroméh Kft.-vel közösen világszínvonalú technológiát telepítettek ide. Segítségével a vázallinnel töltött postakábelekből — a környezetszennyező égetés helyett — a szigetelőanyagot, a darabolást követően, új módszerű kimosatással távolítják el. A helyszín azért Szeged, mert a szegedi és a kisteleki kábelgyárból eddig is begyűjtötték a kábelhulladékokat, s más típusúakat már dolgoztak itt fel. Úgy gondolják, hogy a távközlési fejlesztési programra érdemes előre készülni. A beruházás megtérülését 3-4 évre taksálják úgy, hogy a hazai alapanyagok újrahasznosításán kívül külföldi bér munkára is számítsanak.

Az Euroméh Kft. ügyvezetőjétől, Hans Ahlströemtől megtudtam, hogy a júliusban bejegyzett cég, más tevékenységeit is beszámítva, már az idén 500 ezer márkás forgalmat tervez. A MÉH vállalat partnere Svájcban működik, Szegedre dán gépsort hoztak, s németek szerelték azt össze. Így ez az ünnepélyes üzemavató nemzetközi seregszemlének is beillt. Ráadásul francia érdeklődők is megtekintették a berendezéseket.

Ezt az alkalmat használta fel Lippai Pál szegedi polgármester, hogy az üzletembereket megbizsa: legyenek Szeged „követői”. Környezetükben terjesszék, hogy Magyarország várja a külföldi tőkebefektetőket. Szeged területtel, épületekkel is üzleti alapú segítséget ajánl a letelepedésükre.

Kiss Elemér környezetvédelmi államtitkár több szempontból is példa értékűnek nevezte e beruházást: magas technológiai szintet képvisel, hulladékokat dolgoz fel környezetbarát módon, lehetővé teszi az újrahasznosítást, s ráadásul gazdaságos működést biztosít.

A dán gyártó cég igazgatója, Eric Laursen elmondta, olyanira új e technológia, hogy a világon ez a második ilyen üzem, s a fejlett ipari országokban is most számítanak az elterjedésére. A francia érdeklődést már ennek tulajdonítják.

T. Sz. I.